

DECIZIE

30 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând cererea de recurs declarată de Maria Bolboceanu, prin intermediul avocatului Ion Chitoroga,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Bolboceanu, succedat în drepturi de Maria Bolboceanu, împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Comitetul sindical al Școlii sportive specializate de lupte „Andrei Doga” cu privire la anularea ordinului, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă,

împotriva încheierii din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a resituit cererea de apel depusă de Maria Bolboceanu împotriva hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă:

La 13 aprilie 2012, Nicolae Bolboceanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Tineretului și Sportului, intervenient accesoriu Comitetul sindical al Școlii sportive specializate de lupte „Andrei Doga”, solicitând anularea ordinului Ministerului Tineretului și Sportului nr. 80 p din 24 martie 2017 „Cu privire la personal”, restabilirea în funcția de director al Școlii sportive specializate de lupte „Andrei Doga”, încasarea salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la serviciu, repararea prejudiciului moral în mărime de 30.000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 01 noiembrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost înlocuit în proces Ministerul Tineretului și Sportului cu succesorul său în drepturi Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

La 01 decembrie 2017, Nicolae Bolboceanu, reprezentat de avocatul Ion Chitoroga, a depus cerere de modificare a obiectului acțiunii, solicitând anularea ordinului Ministerului Tineretului și Sportului nr. 80p din 24 martie 2017 „Cu privire

la personal”, încasarea salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la serviciu 27 martie 2017 – 01 decembrie 2017 în mărime de 8 salarii medii și anume a sumei de 53 271,92 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei și încasarea din contul pârâtului a 6 salarii medii lunare în sumă de 39 953,94 de lei în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii cu titlu de compensare suplimentară în locul restabilirii la serviciu.

Conform certificatului de deces din XXXXXXXX, Nicolae Bolboceanu a decedat la XXXXXXXX.

Prin încheierea protocolară din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă în proces Maria Bolboceanu, în calitate de succesor al reclamantului Nicolae Bolboceanu.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Nicolae Bolboceanu, succedat în drepturi de Maria Bolboceanu, a fost respinsă integral, ca neîntemeiată.

La 14 mai 2019, Maria Bolboceanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de Nicolae Bolboceanu, succedat în drepturi de Maria Bolboceanu, privind restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea din 01 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Maria Bolboceanu și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, s-a explicat apelantei că în caz contrar, apelul va fi restituit.

La 23 august 2019, Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de Nicolae Bolboceanu, succedat în drepturi de Maria Bolboceanu, privind restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Maria Bolboceanu în temeiul art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă – apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță.

La 02 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, a declarat recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, s-a casat încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Maria Bolboceanu în temeiul cu art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul

de procedură civilă – apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță.

La 26 iunie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La 29 iulie 2020, în adresa Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și Comitetului sindical al Școlii sportive specializate de lupte „Andrei Doga” a fost expediată copia recursului declarat de Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor (f.d. 49, 51-53, vol. II).

La 03 septembrie 2020, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la 07 iulie 2020 (f.d. 42, vol. II), cererea de recurs fiind expediată la 26 iunie 2020 (f.d. 47, vol. II) și înregistrată la 30 iunie 2020 (f.d. 43-46, vol. II). Dat fiind faptul că recursul a fost depus înainte de expedierea spre cunoștință a încheierii contestate, Colegiul constată că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Maria Bolboceanu în temeiul art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă – apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță.

La 02 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, a declarat recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Maria Bolboceanu, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, s-a casat încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea

cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Maria Bolboceanu în temeiul cu art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă – apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în prima instanță.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Bolboceanu, este neîntemeiat, urmând a fi casat, cu restituirea cauzei spre examinare a cererii de apel în fond.

În această ordine de idei, este de menționat faptul că, întru motivarea soluției sale de restituire repetată a cererii de apel depusă de Maria Bolboceanu, instanța de apel a menționat același argument – înaintarea unei noi pretenții, neexaminată în prima instanță.

Colegiul apreciază critic concluziile și acțiunile instanței de apel, or, în textul cererii de apel este indicată cerința cu următorul conținut: „admiterea cererii de apel; a casa hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 18 aprilie 2019, judecător Băbălău Denis, cu rejudecarea cauzei în fond, emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată a lui Bolboceanu Nicolae, succesor în drepturi Bolboceanu Maria, privind restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral”, sensul căreia a fost interpretat eronat de către instanța de apel.

Este de menționat faptul că, în peambulul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 18 aprilie 2019, contestată de către Bolboceanu Maria cu apel, este indicată aceeași sintagmă: “cu privire la restabilirea în funcție și repararea prejudiciului”, aceasta constituind o denumire generică a litigiului în speță, prima instanță expunându-se în conținutul hotărârii asupra cerințelor modificate ulterior de către reclamant.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că această formulare a fost folosită cu bună-credință de către apelantă, în scopul accentuării naturii litigiului, nefiind susținută în textul cererii de apel ca și o pretenție nouă în sensul art. 369 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Mai mult ca atât, în textul cererii de apel motivată, la pagina 2, apelanta a menționat că în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond din 01 decembrie 2017 a fost modificat obiectul acțiunii, solicitările finale ale reclamantului fiind anularea ordinului Ministerului Tineretului și Sportului nr. 80p din 24 martie 2017 „Cu privire la personal”, încasarea salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la serviciu 27 martie 2017 – 01 decembrie 2017 în mărime de 8 salarii medii și anume a sumei de 53 271,92 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei și încasarea din contul pârâtului a 6 salarii medii lunare - echivalentul sumei de 39 953,94 de lei în temeiul art. 90 alin. (4) din Codul muncii cu titlu de compensare suplimentară în locul restabilirii la serviciu (f.d. 210, volumul II). Respectiv, apelanta Bolboceanu Maria a fost conștientă de modificarea pretențiilor reclamantului, solicitând admiterea lor.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent

al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel în fond. În cadrul examinării cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, examinând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Maria Bolboceanu, prin intermediul avocatului Ion Chitoroga.

Se casează încheierea din 11 iunie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Bolboceanu, succedat în drepturi de Maria Bolboceanu, împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Comitetul sindical al Școlii sportive specializate de lupte „Andrei Doga” cu privire la anularea ordinului, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea compensației suplimentare în locul restabilirii la locul de muncă, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Nicolae Craiu